

Súd: Okresný súd Dunajská Streda
Spisová značka: 20Csp/33/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6123246485
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 11. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Desana Janíčková Rusnáková
ECLI: ECLI:SK:OSDS:2023:6123246485.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Dunajská Streda sudkyňou Mgr. Desanou Janíčkovou Rusnákovou v spore žalobcu Home Credit Slovakia, a.s., IČO 36 234 176, so sídlom v Piešťanoch, Teplická 7434/147, zastúpeného Advokátskou kanceláriou GOLIAŠOVÁ GABRIELA s.r.o., so sídlom v Trenčíne, 1. mája 173/11, proti žalovanej R. E., O. XX.X.XXXX, V. O. Ž., Z. XXX, zastúpenej JUDr. Petrom Vachanom, advokátom so sídlom v Žiline, Pavla Mudroňa 1191/5, o zaplatenie 3.472,60 € s príslušenstvom, takto

rozhodol:

I. Konanie sa v časti o zaplatenie sumy 265,83 € zastavuje.

II. Žalovaná je povinná zaplatiť žalobcovi 789,21 € so 7% ročným úrokom z omeškania od 24.12.2022 do zaplatenia, a to v splátkach vo výške 70 € mesačne, splatných vždy do 27. dňa v mesiaci, počnúc mesiacom nasledujúcim po mesiaci, kedy rozsudok nadobudne právoplatnosť, s tým, že nezaplatením ktorejkoľvek splátky sa stáva splatným celý dlh.

III. Vo zvyšku sa žaloba zamieta.

IV. Žalovaná má nárok na náhradu trov konania voči žalobcovi v rozsahu 42%.

odôvodnenie:

1. Žalobou doručenou súdu (pôvodne Okresnému súdu Banská Bystrica v upomínacom konaní) 20.2.2023 sa žalobca domáhal uloženia povinnosti žalovanej zaplatiť mu istinu 3.472,60 €, úroky 152,34 €, úroky z omeškania 7% ročne z istiny od 24.12.2022 do zaplatenia a náhradu trov konania. Žalobu odôvodnil tým, že so žalovanou uzavrel úverovú zmluvu, na základe ktorej jej poskytol revolvingový úver s výškou úverového rámca 3.600 €, pričom žalovaná úver čerpala prostredníctvom kreditnej karty. Žalovaná porušila svoju základnú povinnosť splácať úver riadne a včas, preto žalobca pristúpil k jeho predčasnému zosplateniu a vyzval žalovanú na zaplatenie celého zostatku úveru a dlžných splátok. Žalovaná čerpala úver v celkovej výške 10.951,61 € a na splátkach zaplatila 6.296,57 €. Ku dňu podania žaloby žalovaná na istine dlží 3.472,60 €; z toho na istine úveru 3.441,44 € a na splátkach poistenia 31,16 €, a na úrokoch dlží 152,34 €; z toho 2,39 € sú zmluvné úroky, 0,93 € úroky za poistné a 149,02 € úroky za hotovostné transakcie.

2. V upomínacom konaní súd žalobe vyhovel; dňa 9.3.2023 vydal platobný rozkaz sp. zn. 40Up/293/2023. Žalovaná podala voči platobnému rozkazu odpor, v ktorom uviedla, že žalobca nepreukázal, či a akým spôsobom overil jej bonitu ako klienta (§ 7 zákona č. 129/2010 Z.z.). Mala za to, že úver je bezúročný a bez poplatkov (§ 11 ods. 2 druhá až štvrtá veta cit. zák.), nakoľko v zmluve chýbajú náležitosti v zmysle § 9 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z., konkrétne podmienky upravujúce uplatňovanie úrokovej sadzby a súvisiace náležitosti, ako aj uvedenie predpokladov použitých pre výpočet ročnej percentuálnej miery nákladov (RPMN; obe vady žalovaná označila za vady v zmysle § 9 ods. 2 písm.

j/ cit., zákona, v čase uzavretia zmluvy však išlo o náležitosti upravené § 9 ods. 2 písm. g/ a h/ cit. zákona - pozn. súdu). V súvislosti s neuvedením predpokladov použitých pre výpočet RPMN poukázala na rozhodnutie Krajského súdu v Prešove z 26.8.2019 sp. zn. 8Co/49/2019.

3. Pred zosplatením úveru žalobca nepostupoval v súlade s § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, keď nezaslal žalovanej výzvu na úhradu omeškaných splátok spolu s upozornením na možnosť predčasného zosplatenia úveru, preto je zosplatenie neplatné; uvedený právny názor vyplýva i z rozsudku Krajského súdu v Žiline z 26.4.2018 sp. zn. 10Co/84/2018. Navyše obchodné podmienky žalobcu (konkrétne Hlava 6 s názvom Ukončenie úverovej zmluvy - správne ide o Hlavu 7, pozn. súdu, viď č.l. 17 spisu, druhá strana), na základe ktorých úver predčasne zosplatnil, nie sú podpísané žalovanou, preto nemôžu byť súčasťou zmluvy (s poukazom na rozsudok Krajského súdu v Košiciach z 10.2.2015 sp. zn. 6Co/396/2014). Nedodržanie postupu podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka má za následok, že žalobca nie je oprávnený požadovať jednorazové splatenie dlhu, teda nemá nárok na splátky, ktorých splatnosť nastala až po podaní žaloby.

4. Žalobca vo svojom vyjadrení k odporu uviedol, že informácie, podľa ktorých overoval bonitu žalovanej, sú uvedené v bode 10. až 25. úverovej zmluvy. Žalovaná uhradila žalobcovi 6.296,57 €, teda v čase poskytnutia úveru bola jej bonita v poriadku. Pred uzavretím zmluvy žalobca pri skúmaní bonity žalovanej vychádzal z vlastného interného dokumentu, úverovej správy z registra dlžníkov, správy Sociálnej poisťovne a výpisu z bankového účtu žalovanej.

5. Pokiaľ žalovaná namietala nedostatok úverovej zmluvy spočívajúci v neuvedení podmienok upravujúcich uplatňovanie úrokovej sadzby a súvisiacich, žalobca poukázal na to, že výška úrokovej sadzby je uvedená v bode 31 zmluvy a je to 24,90 % ročne. Predpoklady pre výpočet RPMN sú uvedené na druhej strane zmluvy (pri *). Matematický výpočet RPMN veriteľ podľa aktuálnej judikatúry v zmluve uviesť nemusí (uznesenie Najvyššieho súdu SR z 24.2.2021 sp. zn. 7Cdo/183/2020).

6. Tvrdenie žalovanej, že nebol dodržaný postup podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, žalobca poprel, pričom uviedol, že výzvu pre žalovanú, obsahujúcu upozornenie na možnosť zosplatenia úveru, podal na poštovú prepravu dňa 26.10.2022, samotné zosplatenie potom 9.12.2022. Na žalobe trval v plnom rozsahu.

7. Žalovaná vo svojom následnom písomnom vyjadrení poukázala na povinnosť veriteľa postupovať pri skúmaní bonity spotrebiteľa s odbornou starostlivosťou, čo zahŕňa nielen zhromaždenie potrebných informácií, ale aj ich správne vyhodnotenie. Hoci žalovaná už mala niekoľko starších úverov, ktoré neodkázala splácať, žalobca jej aj tak poskytol ďalší (refinančný), takže bolo už len otázkou času, kedy poruší platobnú disciplínu aj pri tomto úvere. Žalobca zjavne neanalyzoval ani domáci rozpočet žalovanej a nemal zistené, aká suma jej ostane na splátky úveru po odpočítaní ostatných nákladov. Právnymi následkami tohto postupu sú nemožnosť jednorazového splatenia spotrebiteľského úveru a zároveň bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru samotného.

8. Žalovaná trvala aj na nedodržaní postupu podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, a to z dôvodov uvedených v odpore (ods. 3); v tejto súvislosti poukázal aj na rozhodnutie Krajského súdu v Trnave z 27.7.2022 sp. zn. 10CoCsp/46/2021. Dodal, že ku dňu vyhotovenia výzvy z 22.10.2022 žalovaná nebola v omeškaní so splátkou splatnou 20.8.2022 viac ako tri mesiace, a zároveň žalobca nezosplatnil úver do splatnosti najbližšie splatnej splátky k 20.11.2022, ale až 8.12.2022, preto sú tieto právne úkony neplatné.

9. Poštové podacie hárky, ktoré žalobca predložil za účelom preukázania doručenia výzvy a zosplatenia žalovanej, nepreukazuje ani snahu žalobcu o doručenie týchto písomností žalovanej, ani skutočnosť, že boli skutočne podané na poštovú prepravu (s poukazom na rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici z 30.3.2022 sp. zn. 17CoCsp/5/2022 a rozsudok Krajského súdu v Trenčíne z 28.4.2022 sp. zn. 17CoCsp/11/2022). Na základe uvedeného žalobca nemá nárok na splátky, ktorých splatnosť nastane po vyhlásení rozhodnutia vo veci samej.

10. Žalovaná navrhla, aby jej súd umožnil splácať dlžnú sumu po 70 € mesačne, vždy do 27. dňa v mesiaci pod následkom straty výhody splátok, a priznal jej nárok na náhradu trov konania podľa pomeru úspechu vo veci.

11. Súd vykonal vo veci dokazovanie výsluchom žalovanej a listinnými dôkazmi - zmluva o spotrebiteľskom úvere - revolvingový úver z 28.1.2020, úverové podmienky žalobcu platné od 9.1.2020, stručný prehľad práv a povinností (spotrebiteľa) z úveru, informácie k poisteniu, výpis čerpania, splátok a úhrad úveru za obdobie od 6.2.2020 do 7.2.2023, výzva pred zosplatnením z 22.10.2022 s poštovým podacím hárkom, oznámenie o zosplatnení z 8.12.2022 s poštovým podacím hárkom, predžalobná výzva z 5.1.2023 s poštovým podacím hárkom, doklady k overeniu bonity žalovanej („posúdenie schopnosti klienta splácať spotrebiteľský úver“ = interný dokument žalobcu v zmysle vyjadrenia v ods. 4, úverová správa z registra dlžníkov, výpis z bankového účtu žalovanej za december 2019), a zistil tento skutkový stav:

12. Žalovaná uviedla, že v čase uzavretia zmluvy žila v spoločnej domácnosti s manželom, ktorý je alkoholik a na domácnosť ani t.č. neprispieva, a tiež s invalidným dospelým synom, ktorý poberá iba dávku v hmotnej núdzi 80 € mesačne, nakoľko nesplnil podmienku doby trvania poistenia. Žalovaná pracuje v nemocnici a aktuálne zarobí 700 - 800 € netto mesačne, podľa toho, či pracuje aj cez víkendy a sviatky. Úverov má viacero, v ostatnom čase sa ich pokúsila konsolidovať prostredníctvom spoločnosti, ktorá sa na to špecializuje, avšak kladný výsledok nezaznamenala. Všetky úvery preto naďalej spláca v rámci svojich možností. Aktuálne ich má päť, z toho tri so splátkami 200 €, 110 € a 150 € u iných subjektov. U žalobcu má úvery dva; ten, ktorý je predmetom konania a ktorý spláca sumou 30 € mesačne, a ďalší, ktorý jej žalobca ponúkol niekedy v priebehu 2022, a ktorý spláca sumou 100 € mesačne. Popri tom má bežné výdavky na réžiu domácnosti, takže na spotrebu jej ostane 150 - 200 € mesačne. Pri uzatváraní zmluvy si žalobca vyžiadal od žalovanej potvrdenie z práce, na iné doklady si nepamätala. O poistenie úveru sama nežiadala, bolo už súčasťou zmluvy. Súčasný rozsah splatenia záväzku jej nie je známy a súvisiacimi dokladmi nedisponuje.

13. Dňa 28.1.2020 uzavrel žalobca so žalovanou zmluvu o spotrebiteľskom revolvingovom úvere s výškou úverového rámca 3.600 € (čo zodpovedalo i výške prvého čerpania dňa 6.2.2020), ročnou úrokovou sadzbou 24,90 % a ročnou percentuálnou mierou nákladov (RPMN) 28 %; za týchto podmienok a „pri najvyšších poplatkoch“ bola výška celkovej sumy splatnej spotrebiteľom 4.085,58 €. Žalovaná bola povinná platiť mesačnú splátku vo výške najmenej 87,48 € (2,43 % z výšky úverového rámca), vždy do 20. dňa v mesiaci. Žalovaná „výberom balíčka poistenia a podpisom zmluvy“ súhlasila aj s poistením úveru Extra - označeným ako „poistenie (dobrovoľné)“ - pričom výška poistného predstavovala 8,9 % z mesačnej splátky úveru, avšak konkrétna suma poistného v zmluve uvedená nie je. Priamo v zmluve boli dojednané niektoré poplatky a zmluvná pokuta (str. 3). Súčasťou zmluvy boli úverové podmienky. Žalovaná pri uzavretí zmluvy uviedla mesačný príjem vo výške 680 €, príjem partnera neuviedla žiadny, zo zmluvy nevyplývajú ani prípadné mesačné náklady žalovanej či vyživovacie povinnosti, resp. iné záväzky.

14. Podľa obsahu dokladov o overení bonity žalovanej pred uzavretím zmluvy (č.l. 55 a nasl. spisu) žalobca vychádzal z príjmu žalovanej 680 € mesačne, príjmu partnera 0, počtu detí 0, a informácie, že žalovaná obýva vlastný dom/byt. Žalobca nevykonal telefonickú verifikáciu klientky ani zamestnávateľa (s poznámkou, že verifikačná stratégia hovor nevyžadovala). K dokumentácii je uvedené, že dokumentáciu na posúdenie klientka nepredkladala, predložila výpis z bankového účtu - ide o výpis za jeden mesiac, a to december 2019 (s počiatočným stavom účtu 179,91 € a konečným stavom 497,04 €). Žalobca vychádzal z toho, že žalovanej pri vyššie uvedenom príjme, životnom minime 210,20 € mesačne a splátkach ďalších úverov 108,93 € (tiež u žalobcu) a 176,07 € (u iného subjektu) mesačne ostáva disponovateľných 94 €, preto je schopná platiť splátku 87,48 € mesačne.

15. Z týchto dokladov tiež vyplýva, že žalovaná mala v čase posudzovania bonity žalobcom dva existujúce a tri predčasne ukončené (buď predčasne zosplatnené alebo už splatené) úvery. Prvý existujúci si podľa vlastných slov brala u žalobcu na auto (podľa dokumentácie zn. Škoda) a už ho aj splatila peniazmi z karty, ktorá je predmetom konania. Druhý existujúci je u spoločnosti Silverside, spláca ho zrážkami zo mzdy. Tri ukončené úvery splatila asi refinančným úverom od Slovenskej sporiteľne, a.s. (SLSP); zmluvu žalovaná k dispozícii nemala, ale na pojednávaní dňa 17.10.2023 predložila súdu k nahliadnutiu výzvu SLSP na splácanie dlžnej sumy, z ktorej vyplýva, že zmluvu o úvere uzavrela žalovaná s týmto subjektom dňa 13.11.2019, teda ešte pred zmluvou, ktorá je predmetom konania.

16. Žalovaná nesplácala úver riadne a včas - podľa výpisu čerpania, splátok a úhrad úveru za obdobie od 6.2.2020 do 7.2.2023 sa omeškala už s treťou splátkou a tiež s viacerými ďalšími. Za uvedené obdobie na úvere vyčerpala sumu 7.351,61 €, ktorá nezahŕňa poplatky a iné sankcie účtované žalobcom; ten jej

s uvedenými položkami účtoval ako vyčerpanú sumu až 9.956,52 €. Za rovnaké obdobie splatila sumu 6.296,57 € (čo tvrdí i žalobca v žalobe).

17. Žalobca dňa 22.10.2022 vyhotovil a žalovanej zaslal oznámenie o aktuálnej dlžnej čiastke s upozornením, že v prípade jej nezaplatenia do 15 dní od doručenia výzvy bude požadovať jednorazové vrátenie celého úveru (č.l. 25 spisu). K výzve pripojil poštový podací hárok; z podacieho čísla zásielky možno na webovom sídle Slovenskej pošty, a.s. zistiť, že výzva sa žalobcovi neprevzatá vrátila dňa 21.11.2022. Listom z 8.12.2022 žalobca úver zosplatnil a zosplatnenie zaslal žalovanej; rovnakým postupom možno zistiť, že i tento list sa žalobcovi vrátil ako neprevzatý dňa 4.1.2023.

18. Podaním z 20.11.2023 vzal žalobca žalobu späť v časti o zaplatenie sumy 265,83 €, dôvodiac tým, že žalovaná túto sumu zaplatila vo viacerých platbách po podaní žaloby.

19. Spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom. Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti (§ 52 ods. 1 až 4 Zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník, účinného ku dňu uzavretia spotrebiteľskej zmluvy).

20. Zmluvou o spotrebiteľskom úvere je zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom (§ 2 písm. d/ zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov, účinného ku dňu uzavretia spotrebiteľskej zmluvy; ďalej len ZSÚ). Náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere upravujú § 9 a § 10 ZSÚ.

21. Podľa § 7 ods. 1 ZSÚ veriteľ je pred uzavretím zmluvy o spotrebiteľskom úvere alebo pred zmenou tejto zmluvy spočívajúcej v navýšení spotrebiteľského úveru povinný posúdiť s odbornou starostlivosťou schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver, pričom berie do úvahy najmä dobu, na ktorú sa poskytuje spotrebiteľský úver, výšku spotrebiteľského úveru, príjem spotrebiteľa a prípadne aj účel spotrebiteľského úveru.

22. Podľa § 11 ods. 2 ZSÚ ak veriteľ nekonal s odbornou starostlivosťou podľa § 7 ods. 1 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20220101?ucinnost=28.01.2020>>, nie je oprávnený vyžadovať od spotrebiteľa jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru. V prípade hrubého porušenia povinnosti podľa § 7 ods. 1 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20220101?ucinnost=28.01.2020>> sa úver považuje za bezúročný a bez poplatkov. Za hrubé porušenie povinnosti podľa § 7 ods. 1 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20220101?ucinnost=28.01.2020>> sa považuje posudzovanie schopnosti splácať úver veriteľom bez akýchkoľvek údajov o príjmoch, výdavkoch a rodinnom stave spotrebiteľa alebo bez prihliadnutia na údaje z príslušnej databázy alebo registra na účely posudzovania schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver. Za hrubé porušenie povinnosti podľa § 7 ods. 1 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20220101?ucinnost=28.01.2020>> sa považuje aj porušenie ustanovení § 7 ods. 19 až 42 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20220101?ucinnost=28.01.2020>>.

23. Zákon o spotrebiteľských úveroch vyžaduje skúmanie bonity klienta s odbornou starostlivosťou, t.j. vyžaduje vyšší stupeň obozretnosti a odbornosti. Zákonnú podmienku uvedenú v § 7 ods. 1 ZSÚ „s odbornou starostlivosťou posúdiť schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver“ je potrebné vykladať tak, že nepostačuje zo strany spotrebiteľa len uvedenie výšky príjmov a výdavkov, ale od veriteľa sa vyžaduje, aby poskytnuté informácie analyzoval a vyhodnocoval. Dôraz pri posúdení úverovej schopnosti je pritom kladený na pomer medzi príjmami a výdavkami spotrebiteľa a na posúdenie toho, či spotrebiteľovi zostane po vynaložení bežných výdavkov mesačne taká čiastka, aká bude potrebná pre splácanie úveru. Pri posudzovaní budúcej schopnosti spotrebiteľa splácať úver sa vychádza z existujúceho stavu a prezumpcie jeho zachovania do budúca. Nejde pritom o získanie stopercentnej

istoty, že úver bude v budúcnosti splatený, pretože nie je napr. možné s istotou vylúčiť, že spotrebiteľ dostane výpoveď z pracovného pomeru, dlhodobu ochorenie a pod. Cieľom zákonodarcu bolo efektívne zamedziť predlžovaniu spotrebiteľov, ktorí nie sú schopní svoje záväzky riadne splácať. Z textu ZSÚ vyplýva, že informácie pre rozhodnutie dodávateľa o tom, či zmluvu uzavrie alebo nie, si má veriteľ zabezpečiť sám a to aj v spolupráci so žiadateľom o úver. Pri získavaní relevantných informácií za účelom posúdenia úverovej schopnosti spotrebiteľa tak veriteľ vychádza ako z informácií dodaných spotrebiteľom a samozrejme ním aj preukázaných, tak z informácií, ktoré získava z iných dostupných zdrojov. Je povinnosťou veriteľa takto získané informácie zhromaždiť, vyhodnotiť ich dostatočnosť a rozhodnúť, či a ktoré informácie je nevyhnutné ďalej overovať. Za dostatočné sa považujú iba také informácie o príjmoch a výdavkoch, z ktorých je veriteľ schopný získať objektívny obraz o žiadateľovej finančnej situácii. Spotrebiteľ je povinný poskytnúť veriteľovi na jeho žiadosť úplné, presné a pravdivé údaje. Táto povinnosť však nezabavuje veriteľa konať s odbornou starostlivosťou, teda vyžiadať si od spotrebiteľa potrebné informácie, aktívne si zabezpečovať ďalšie primerané a objektívne zistiteľné informácie o spotrebiteľovi a takto získané informácie riadne vyhodnotiť. Schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver tak treba chápať ako situáciu, keď v závislosti na frekvencii splácania zostane spotrebiteľovi v jeho osobnom a domácom rozpočte dostatok finančných prostriedkov, aby mohol bez akýchkoľvek problémov a obmedzení splácať splátku v predpokladanej výške. Preto dodávateľ musí okrem iného analyzovať spotrebiteľov osobný a domáci rozpočet a to ako stranu príjmov, tak stranu výdavkov, a to vždy vo vzťahu ku konkrétnemu žiadateľovi o úver. Analýza iba niektorej zo strán rozpočtu sama o sebe k posúdeniu úverovej schopnosti nepostačuje.

24. Výsledky vykonaného dokazovania odôvodňujú záver, že žalobca pred uzavretím úverovej zmluvy hrubo porušil svoju povinnosť s odbornou starostlivosťou posúdiť schopnosť žalovanej splácať predmetný úver (= jej bonitu).

25. Žalobca vychádzal zo skutočnosti, že žalovaná bezprostredne pred uzavretím úverovej zmluvy zarábala mesačne 680 €, bývala vo vlastnej nehnuteľnosti a splácala dva skoršie úvery (splátky vo výške 108,93 € u žalobcu a 176,07 € u iného subjektu). Žiadny z dokladov, ktoré žalobca súdu predložil ohľadne bonity žalovanej, však neobsahuje sumu výdavkov, ktoré žalovaná vynakladala na domácnosť a bežnú spotrebu; tieto výdavky žalobca ani nezisťoval, ani nijako neoveroval, pričom táto informácia má kľúčový vplyv na zistenie, akú sumu bola žalovaná reálne schopná použiť na platenie splátok po poskytnutí úveru, nakoľko sa nachádzala v situácii, kedy jej manžel do domácnosti (už v tom čase) neprispieval (žalovaná uviedla jeho príjem ako „0“) a jej spoluzijúci dospelý syn bol invalidný a takmer bez príjmu. Suma životného minima, z ktorej žalobca vychádzal pri výpočte možnej splátky nového úveru (t.j. 210,20 €), jej tak na bežné živobytie v čase uzavretia zmluvy postačovať nemohla, pretože aj keď ide o sumu upravenú právnymi predpismi, porovnaním cien spotrebného koša v danom období možno zistiť, že bola príliš nízka (porovnaj napr. <https://datacube.statistics.sk/#!/view/sk/VBD_INTERN/sp0025rs/v_sp0025rs_00_00_00_sk>). Navyše žalovaná už v tom čase splácala dva úvery, z toho jeden u žalobcu, preto riziko jej ďalšieho úverového zaťaženia nemohol žalobca bez ďalšieho považovať za nízke a dokonca ani za primerané, a to aj vzhľadom na jej vek a skutočnosť, že v minulosti už mala viacero úverov, ktoré mohli byť nielen splatené, ale aj predčasne zosplatené; z dokumentácie založenej v spise totiž nevyplýva, aký charakter mali tri už ukončené úvery. Vyplýva z nej však údaj, že žalovanej bolo už v minulosti zamietnutých niekoľko ďalších žiadostí o úver, čo by pre dostatočne ostražitého veriteľa malo byť tiež znakom rizikovosti klienta; najmä ak predmetom nového úverového vzťahu mal byť revolving, t.j. opakovaný a dlhodobý druh úveru.

26. Ani na tvrdenia žalovanej sa v plnom rozsahu žalobca spoľahnúť nemohol, nakoľko aj na pojednávaní súdu bolo zrejmé, že aj keď si žalovaná svoje záväzky uvedomuje a usiluje sa ich splácať, nemá v nich dostatočný prehľad a nedisponuje ani všetkou súvisiacou dokumentáciou, pričom niektoré jej tvrdenia si v tomto smere protirečia (napr. tvrdila, že druhý úver u žalobcu jej bol ponúknutý až v r. 2022, t.j. už po predmetnom revolvingu, avšak podľa dokumentácie žalobcu tento úver existoval ešte pred revolvingom). Z jej vyjadrení tiež vyplynulo, že staršie úvery mala tendenciu splácať novšími (úver na auto splatila peniazmi z revolvingu), čo tiež nemožno hodnotiť inak ako rizikové konanie.

27. Za týchto okolností súd uzatvára, že žalobca pred uzavretím úverovej zmluvy hrubo porušil svoju povinnosť konať pri posúdení bonity žalovanej s odbornou starostlivosťou. Zákonným následkom je bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru.

28. Žalovaná čerpala úver (v zmysle skutočne čerpaných prostriedkov, bez ďalších poplatkov a sankcií účtovaných jej žalobcom) vo výške 7.351,61 € a splatila 6.296,57 €; rozdiel predstavuje 1.055,04 €. V rozsahu 265,83 vzal žalobca žalobu späť, čomu zodpovedá zastavenie konania v tejto časti (§ 145 ods. 2 C.s.p.). Suma, ktorú je povinná žalovaná žalobcovi vrátiť, je teda 789,21 € so zákonným úrokom z omeškania od 24.12.2022 (s poukazom na § 517 Občianskeho zákonníka v spojení s Hlavou 11, § 4 prvý odsek úverových podmienok žalobcu o doručovaní písomností), ktorú jej súd umožnil splácať v splátkach vzhľadom na jej osobnú a finančnú situáciu (k tomu pozri aj ods. 30).

29. Žalovaná v konaní namietala nedodržanie postupu podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka žalobcom (ods. 8. a 9.), ktorého následkom má byť neplatnosť výzvy z 22.10.2022 aj zosplatnenia úveru z 8.12.2022. S týmto stanoviskom sa súd nestotožňuje, nakoľko z poštových podacích hárkov, priložených k oboj písomnostiam, možno podľa podacích čísel z verejne dostupného zdroja zistiť, že obe zásielky žalobca riadne odoslal a vrátili sa mu ako nedoručené. Skutočnosť, že žalovaná si ich na pošte neprevzala, nemožno hodnotiť v neprospech žalovaného. Rovnako nemožno v neprospech žalovaného hodnotiť skutočnosť, že žalovaná nepodpísala každú stranu úverových podmienok, na ktoré odkazuje zmluva; takýto výklad je príliš formalistický, pričom ani podpis nezaručuje, že spotrebiteľ sa s úverovými podmienkami aj skutočne oboznámil.

30. Pokiaľ žalovaná tvrdila, že žalobca nebol oprávnený úver jednorazovo zosplatniť (pričom ako dôvody uviedla § 11 ods. 2 ZSÚ v spojení s § 7 ods. 1 prvá veta ZSÚ, a tiež nedodržanie postupu podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka) a zároveň navrhla, aby jej súd umožnil splácať zostatok dlžnej sumy v splátkach po 70 € splatných vždy k 27. dňu v mesiaci pod následkom straty výhody splátok (ods. 10), súd jej podania vyhodnotil so zreteľom na ich obsah a účel. Ak by sa aj priklonil k stanovisku o neplatnom jednorazovom zosplatnení úveru, nemohol by vyhovieť žiadosti žalovanej o splátky tak, ako navrhovala. V úverovej zmluve bola totiž dojednaná minimálna splátka vo výške 87,48 € vždy do 20. dňa v mesiaci, pričom zmluvné dojednania medzi stranami konania súd nemôže svojím rozhodnutím meniť. Vzhľadom k žiadosti žalovanej o splátky, ktoré sa líšia od zmluvne dojednaných, a v súvislosti s jej tvrdením a vlastným záverom o bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru (§11 ods. 2 ZSÚ v spojení s § 7 ods. 1 druhá a tretia veta ZSÚ) je súd toho názoru, že úmyslom žalovanej bolo pre prípad bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru splatiť zvyšnú dlžnú sumu v splátkach, ktoré je objektívne schopná uhradiť.

31. O nároku na náhradu trov konania rozhodol súd podľa § 262 ods. 1 C.s.p. v spojení s § 255 ods. 1 C.s.p. s prihliadnutím na čiastočný úspech oboch strán v konaní. Žalobca celkovo žiadal sumu 3.624,94 €, pričom jeho nárok je oprávnený vo výške 1.055,04 € (aj keď priznaných mu bolo len 789,21 €, treba prihliadnuť na to, že v zostatku bola žaloba vzatá späť pre správanie žalovanej, ktorá túto sumu uhradila po začatí konania, teda plnila, čo plniť mala); jeho úspech je tak v rozsahu 29 % a úspech žalovanej v rozsahu 71 %, čo predstavuje 42 % v prospech žalovanej.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je prípustné odvolanie.

Odvolanie sa podáva v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia na súde, proti ktorého rozhodnutiu smeruje.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že:

- a/ neboli splnené procesné podmienky,
- b/ súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c/ rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d/ konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e/ súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f/ súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

g/ zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
h/ rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľný exekučný titul, môže oprávnený podať návrh na súdny výkon rozhodnutia, resp. na vykonanie exekúcie.